

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

1 (395)

JANUARY-FEBRUARY 2022

ALMATY, NAS RK

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруда. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашылар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енуі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке адалдығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources CitationIndex, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Могила академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразақ Исмағұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінтану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожахметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Күнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Лязгат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының меңгерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РҒА корреспондент-мүшесі, РҒА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің меңгерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылманың тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмагулович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махматович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожаметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Лязгат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкознания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2022

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhappar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMENOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKENOV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAUKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altai Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan No. **16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ISSN 1991-3494

Volume 1, Number 395 (2022), 209-215

<https://doi.org/10.32014/2022.2518-1467.260>

UDC 81-26
IRSTI 16.31.41

A. Seidikenova*, A. Bakitov, A. Abirova

Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan.
E-mail: bakitov77aitkali@mail.ru

STRATEGIES FOR TRANSLATING OFFICIAL DOCUMENTS AND LEGAL TEXTS AND PROBLEMS THAT EMERGE IN THE PROCESS

Abstract. We live in an era of globalization. This term is usually understood as the integration of economic, political and cultural systems on a global scale. The profession of translator, like no other, has been subject to changes as a result of the rapid development of globalization, and for the better. As a key country in the process of globalization, it is necessary to be the center of science and industrialization, and to prepare for this state.

Translation deals not so much with the language system, but with speech (or, to be more precise, with text, which is the product of speech). So in the translation process, you need to find out for yourself which of the meanings of a multi-valued word fits the context, to see whether the word will acquire a new meaning under the influence of this context and decide how this new meaning (not listed in any dictionary) can be represented in the language of translation. For example not a single dictionary has ever translated the verb “to be” to “лежать” however it is the best way to translate this into the sentence She was in hospital. – Она лежала в больнице. Moreover, it has already been said that each language has its own special way of expressing things, a way that can be completely foreign to other languages. That is why the literal translation of a foreign text can be awkward. To avoid this, one has to resort to some special devices and methods developed by the theory of translation.

The article is devoted to the application of various types of changes and transformations in legal and political texts to show how the sociocultural and ideological inclinations of the translator affect the adequacy and acceptability of the translation. The results obtained suggest that when teaching this type of translation, attention should be paid to structural and stylistic changes.

Key words: political communication, translation of political discourse texts, legal texts, level of transformation.

А. Сейдикенова*, А. Бақытов, А. Абилова

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Алматы, Қазақстан.
E-mail: bakitov77aitkali@mail.ru

РЕСМИ ҚҰЖАТТАР МЕН ЗАҢ САЛАСЫНДАҒЫ МӘТІНДЕРДІ АУДАРУДАҒЫ СТРАТЕГИЯЛАР ЖӘНЕ АУДАРМА ҮДЕРІСІНДЕГІ КЕЗДЕСЕТІН ҚИЫНДЫҚТАР

Аннотация. Біз жаһандану дәуірінде өмір сүріп жатырмыз. Бұл термин әдетте экономикалық, саяси және мәдени жүйелердің әлемдік ауқымдағы интеграциясы ретінде түсініледі. Аудармашы мамандығы, басқалар қатарында, жаһанданудың қарқынды дамуы нәтижесінде өзгеріске ұшырап, жақсы жағына қарай өзгере бастады. Жаһандану процесінің шешуші елі ретінде ғылым мен индустрияландырудың орталығы болып, осы күйге дайындалу қажет.

Аударма тек тілдік жүйемен емес, сөйлеумен (немесе дәлірек айтқанда, сөйлеудің өнімі болып табылатын, мәтінмен) байланысты. Сонымен, аудару процесінде сіз көп мағыналы сөздің қайсысы контекстке сәйкес келетінін анықтап алуыңыз керек, бұл мәтін осы контексттің әсерінен жаңа мағынаға ие болатын-болмайтынын білуіңіз керек және (кез-келген сөздікте көрсетілмеген) бұл жаңа мағынаны

қалай көрсетуге болатынын шешуіңіз керек. Мәселен, ағылшын тіліндегі «to be» етістігін ешқандай сөздікте «жату, емделу» деп аударылғанын зерттеу барысында кездестірмедік, дегенмен «She was in hospital» деген ағылшын тіліндегі сөйлемді «Ол емханада емделіп шықты (Ол емханада жатып шықты)» деп аударған жөн. Жоғарыда айтылғандай, әр тілде заттарды білдірудің өзіндік ерекше тәсілі, басқа тілдерге мүлдем жат болуы мүмкін. Сондықтан шетелдік мәтіннің тура аудармасы ыңғайсыз болуы мүмкін. Бұған жол бермеу үшін аударма теориясы жасаған арнайы құрылғылар мен әдістерге жүгіну керек.

Аудармашы үшін аударма тілінде кездесетін бірнеше сәйкестіктердің ішінен түпнұсқа мәтіннің мазмұнына және аударманы оқитын оқырманның ұлттық дүниетанымына, коммуникативтік жағдаятқа байланысты қолданылатын тілдік бірліктердің ерекшеліктеріне сай келетін нұсқаны дұрыс таңдай білу дағдысы өте маңызды, яғни аудармашы сөздің бірнеше нұсқасының ішінен контекстке дәлме-дәл келетін баламасын таңдай білуі қажет.

Мақала аудармашының әлеуметтік-мәдени және идеологиялық бейімділіктері аударманың жеткіліктілігі мен қабылдаушылығына қалай әсер ететіндігін көрсету үшін құқықтық және саяси мәтіндердегі өзгерістер мен түрлендірулердің әртүрлі түрлерін қолдануға арналған. Алынған нәтижелер аударманың осы түрін үйрету кезінде құрылымдық және стилистикалық өзгерістерге назар аудару керектігін көрсетеді.

Түйінді сөздер: саяси дискурс, саяси коммуникация, саяси аударма, аудармадағы саяси дұрыстықтың парадигмасы.

А. Сейдикенова*, А. Бақытов, А. Абирова

Казахский национальный университет им. аль-Фараби, Алматы, Казахстан

E-mail: bakitov77aitkali@mail.ru

СТРАТЕГИИ ПЕРЕВОДА ОФИЦИАЛЬНЫХ ДОКУМЕНТОВ И ЮРИДИЧЕСКИХ ТЕКСТОВ И ВОЗНИКАЮЩИЕ ПРОБЛЕМЫ ПРИ ПРОЦЕССЕ ПЕРЕВОДА

Аннотация. Мы живем в эпоху глобализации. Под этим термином обычно понимают интеграцию экономических, политических и культурных систем в масштабе всего земного шара. Профессия переводчика, как никакая другая, оказалась подвержена изменениям в результате стремительного развития глобализации, причем в лучшую сторону. Будучи ключевой страной в процессе глобализации, необходимо быть центром науки и индустриализации, и подготовиться к этому состоянию.

Перевод имеет дело не столько с системой языка, но с речью (или, если быть более точным - с текстом, который является продуктом речи). Так что в процессе перевода, нужно выяснить самому, какое из значений многозначного слова подходит под контекст, чтобы увидеть, приобретет ли под влиянием этого контекста слово новое значение и решить, каким образом этот новое значение (не перечисленный ни в одном словаре) может быть представлен в языке перевода. Например, ни один словарь никогда не переводил глагол «быть (to be)» как «лежать», тем не менее это лучший способ перевести это в предложение She was in hospital - Она лежала в больнице. Как было сказано выше, что каждый язык имеет свой особый способ выражения вещей, способ, который может быть совершенно чужд другим языкам. Поэтому буквальный (дословный) перевод иностранного текста может оказаться неправильным. Во избежание ошибок при переводе необходимо использовать специальные способы и методы, разработанные теорией перевода.

Переводчику важно уметь подобрать правильный вариант слова, соответствующий содержанию исходного текста и национальному мировоззрению читателя, специфике используемых языковых единиц в зависимости от коммуникативной ситуации, т.е. переводчик должен уметь выбрать среди нескольких значений слова наиболее адекватный, подходящую версию значения слова к контексту.

Статья посвящена применению различных типов изменений и трансформаций в юридических и политических текстах, чтобы показать, как социокультурные и идеологические наклонности переводчика влияют на адекватность и приемлемость перевода. Полученные результаты говорят о том, что при обучении этому виду перевода следует обращать внимание на структурные и стилистические изменения.

Ключевые слова: политический дискурс, политическая коммуникация, юридический перевод, уровень трансформаций.

Introduction. The modern theory of legal and political translation defines various methods and strategies as translation tools. However, in practice, translators encounter certain difficulties in choosing, since it is necessary to take into account various factors of a linguistic or extralinguistic nature.

The equivalence of these texts can be achieved at three levels: syntactic, semantic and pragmatic. In these three categories, the pragmatic level prevails, since it includes such important factors as communicative intention, communicative effect and the assessment of the recipient of the transfer. The question of how to make the notion of equivalence more precise for legal translation has gained widespread acceptance as the emerging problems of legal translation have forced scholars and translators to seek stricter standards. The key issue is to what extent legal equivalence should be extended to ensure the same legal effect in the target text while maintaining the accuracy of the original text. The technique described by New mark as a procedure that occupies a universal domain between source and target languages [1] is known as the method of functional equivalence and is often used in such texts. When assessing the acceptability of a functional equivalent, a legal translator must “take into account the structure, classification, scope and legal implications of both the functional equivalent and its original term” [2]. Thus, when it comes to legal conceptual gaps or partial equivalents, the legal framework is decisive. Here are some examples. The common law term “nuisance” can semantically refer to private or public wrong. Nuisance is any human activity that is detrimental to the health of another person, is indecent or offensive to the senses, or interferes with the reasonable use and ownership of another person’s property. Examples of social inconveniences include obscenity, pollution, noise, and contagious disease. Of course, the exact definition may differ from jurisdiction to jurisdiction, but the problem is that there is no equivalent term in the Russian language. Most often, a public disturbance option comes to mind, which concerns only public order and law. There is an opinion that such terminology should be translated into Russian through transcription (ньюснс). Then another dilemma arises: what to do with the public and private nature of this offense in Russian: public or private nuisance? Such difficulties can confuse even specialists in the field of Russian civil law, as they are associated with non-existent phenomena in the target language. Of all the possible solutions, descriptive translation seems to be the most appropriate, since it outlines the scope of the concept: private nuisance is a source of danger or inconvenience for any person or group of people; violation of public order; - public nuisance is a source of danger or inconvenience to everyone around [3].

Methods and Results. The transition to a market economy was accompanied by a lot of English terms, the translation of which is often limited to transcription or tracing (for example: *своп-swaps*, *тrespасс-trespases*, *факторинг-factoring*, *аутсорсинг-outsourcing*, *секондмент персонала-personnel secondment*, *аутплейсмент-outplacement*, *ноу-хау-know-how* *своп-swaps*, *тrespасс-trespases*, *факторинг-factoring*, *аутсорсинг-outsourcing*, *секондмент персонала-personnel secondment*, *аутплейсмент-outplacement*, *ноу-хау-know-how* etc.) [4]. The same applies to legal terminology of English origin, compare: *дю дилижанс* - due diligence, *гудвилл* - goodwill, etc. Such an approach to translation, in our opinion, is subject to criticism. Transcription as a translation method is definitely not a universal recipe. Borrowing is appropriate only in cases where an acceptable equivalent does not exist in the target legal system, which implies the need to construct a long and complex rephrasing of the term in question. On the contrary, the search for equivalents of the above expressions in Russian is the best alternative strategy: *due diligence* - комплексная проверка / комплексный правовой анализ / правовая экспертиза; *personnel secondment* - предоставление персонала / временный перевод на другую работу; *outplacement* - содействие уволенным работникам в трудоустройстве; *goodwill* - нематериальные активности [5].

Literal translation and the concept of “false terms”. Literal translation is usually defined as the translation of a text from one language to another “*verbatim*” (lat. *Verbum pro verbo*) with or without the transfer of the meaning of the original. A literal translation, justified in certain cases, may fail in legal contexts where culture and customs may be radically different from the original. However, literal translation should not be confused with the technique of formal equivalence. In this regard, Hatim and Munday wrote: “While literal translations tend to retain formal features almost by default (that is, with little regard for the context, meaning, or what is implied by a given statement), “formal” translation is almost always motivated: formal features are retained only if they carry contextual meanings that become part of the overall meaning of the text” [6].

The term “false friends” comes from the French “*faux amis du traducteur*”. [7] The difficulties in translating these lexical units lie in the formal similarity of the elements, which is highly deceptive. An inexperienced translator, disoriented by the usual graphic and written form of words, can resort to their literal translation. For example, the phrase “formation of contract due to literal approach” may be incorrectly translated as the formation of a contract; creating a contract. In fact, its correct interpretation is the conclusion of a contract.

The same applies to the process of forming phrases - the process of concluding a contract, for example, “the contract is formed when the acceptance becomes effective” - контракт считается заключенным, когда акцепт вступает в силу. Reading legal literature, you can find a literal translation of the term “court of justice”. However, a different technique called subtraction is used to translate correctly. Thus, court of justice corresponds to a court, a judicial authority, and International Court of Justice is unambiguously translated as Международный суд.

Table 1 and 2 below provide examples of literal translations of some common phrases and their contextual meanings.

Table 1 – False friends (english-russian)

Term	Literal translation	Contextual translation
substantive activity	субстантивная активность	основная деятельность
substantive proposal	субстантивное предложение	существенное предложение
residential land	земли населенных пунктов	земли под жилыми строениями
dynamic programme	динамическая программа	действенная программа
double standard	двойной стандарт	двойной подход
national administration	национальная администрация	национальное правительство
commercialization	коммерциализация	коммерческая деятельность
paragraph	параграф	пункт
progress report	доклад о прогрессе	доклад о проделанной работе
community property	собственность коммуны	общее имущество

Table 2 – False friends (russian-english)

Term	Literal translation	Contextual translation
Фальшивые документы	false documents	forged documents
Инструкция	instruction	directions/guidelines
Внутренняя политика	inner policy	domestic policy
Секретная информация	secret information	sensitive information
Фальшивый счет	false bill	fabricated account
Сфабрикованная версия	fabricated version	fake report
Выступать официально	to speak officially	to go on record
Средства массовой информации	means of mass information	mass media

The process of translating political literature from one language into another is inevitable without the necessary grammatical transformations (structural changes). When translating, it is important to add or omit some words, since the linguistic structures are completely different. Grammatical transformations are characterized by different principles - both grammatical and lexical, but the main role is assigned to grammatical. Very often these grammatical changes are confused, so that they are lexical and grammatical.

The vigil of the British Embassy, supported last week by many prominent people and still continuing, the marches last Saturday, the resolutions or organizations have done something to show that Blair doesn't speak for Britain - Круглосуточная демонстрация у здания британского консульства, получившая на прошлой недели поддержку многих видных деятелей, всё ещё продолжается. Эта демонстрация и состоявшийся в субботу поход, а также предпринятые различными организациями резолюции, явно свидетельствуют о том, что Блэр отнюдь не говорит от имени всего английского народа [8].

When translating the article, the following changes were made:

The verdict was divided into two parts. Translators often do this when translating short newspaper articles (news in brief) and the first lines of informational articles. In practice, they are forced to do this, because the first lines usually contain the basic information given in the paragraph. These sentences, containing different information, are not typical for the style of Russian writing. Splitting a sentence made the word demonstration repeat. The word vigil -бдение has acquired a completely different political meaning here: круглосуточная демонстрация. Since night wakefulness is one of the semantic components of the word vigil, the term «круглосуточная демонстрация» fully conveys the meaning of this word. In addition, it should be noted that one of the words was translated as a verbal expression that received support.

Additional words were also added, such as: у здания (посольства), состоявшиеся (в субботу походы) as well as принятые формы (структуры). The word “last” was dropped on the last Saturday because it would make translation difficult, but we can understand it from the contextual meaning of the sentence. The reinforcing function of the phrase “have done something to show” was conveyed using the adverb “явно

свидетельствуют”. And the English cliché “speak” was translated into Russian «говорить от имени”. Thus, when translating this sentence, we used both grammatical transformations and lexical ones.

The structural features of the English language require the structural completeness of the sentence. You can't skip a word without putting another one instead. This criterion is determined by the stylistic preference of the language in order to exclude the word and make the sentence more expressive. Even though repetition is common in English, its use is logically necessary and stylistically proven in most cases. Otherwise, repetition is accepted as an unnecessary part of the sentence or as one of the stylistic flaws in the translation. The requirement for syntactic completeness of sentences and other stylistic criteria explain here the widespread use of structure placeholders (words). The structure of the words that fill the structure includes pronouns (one, one, this, that, these, those) and verbs (do, be, have, should, will, wanted, maybe, could, maybe, should, need, go for it).

It is clear that the words that fill the structure do not have a denotative meaning, they are absolutely contextual. They must be correlated with the corresponding nouns and the filling verb, and only after that they acquire lexical completeness. Verb words are usually divided into two parts: full-fill and part-fill. The first group includes to do verbs in Present Indefinite, which act as a complete fill word. It can replace function verbs. The second group includes all other words that fill the structure. They act as part of a whole, just like the complex verb. When translating words that fill the structure, we must use words with full meaning (sometimes pronouns) or use other types of functional filling.

The new British Government will face many problems, both acute and chronic: an acute one will be Northern Ireland, acute among chronic ones will be inflation and rising prices. – Новое британское правительство столкнётся со многими проблемами как неотложного, так и затяжного характера. К неотложным проблемам относится положение в Северной Ирландии, а к проблемам, носящим затяжной характер, - инфляция и рост цен. [9]

When translating this fragment, we had to decipher the structure that filled the words and convey their meaning using the appropriate nouns.

When comparing the grammatical categories and forms of the English and Russian languages, we reveal the following differences: a) the absence of categories in one of the compared languages, b) partial correspondence, and c) full correspondence. The need for grammatical transformations arises only in the first two cases. Comparing English with Russian, it should be noted that in the Russian language there are no concepts such as the article and gerund, as well as absolute nominal constructions. Partial correspondence and inconsistency in the meaning and use of the corresponding forms and structures also requires grammatical transformations. This case includes a partial inconsistency in the category of number, a partial inconsistency in the forms of passive constructions, a partial inconsistency in the form of the infinitive and the gerund, and some other differences in the expression of the modality of the subordinate clause, and so on.

First of all, we must consider article after article both definite and indefinite, which, despite its abstract meaning, very often requires semantic expression in translation. As we know, both of these articles are derived from pronouns; the definite comes from the index pronoun, and the indefinite comes from the indefinite pronoun, which refers to the number one. These basic meanings are sometimes evident in their modern usage. In this case, their lexical meaning must be conveyed in translation, otherwise the Russian sentence will be incomplete and ambiguous, since the denotative meaning of the article is an integral part of the entire contextual meaning of this sentence. There are times when the classifying function of indefinite articles is so obvious that one should convey its meaning by some lexical element.

It is commonly stated that government should resign if defeated in a major issue in the House of Commons which has been made one of confidence. (The Times). – Обычно утверждают, что правительство должно подать в отставку, если оно потерпит поражение в Палате общин по какому-нибудь серьёзному вопросу, который оппозиция считает вопросом о доверии правительству [10].

In this case, the indefinite article acquires the meaning of the pronoun “some”. Its historical connection with number one can be easily seen in the following example:

Yet, H.G. Wells had not an enemy on earth. – Однако у Герберта не было ни единого врага на свете.

As mentioned earlier, the most difficult cases are when the classification of the meanings of indefinite articles requires semantic transfer during translation.

We need a Government which believes in planning ahead for jobs and which will use available labor to build homes for the British people. – Нам нужно такое правительство, которое было бы убеждено в целесообразности планирования занятости и использовало бы наличную рабочую силу в строительстве домов для населения [11].

In addition to the general genre and stylistic characteristics of socio-political texts, it is necessary to highlight a number of linguistic features that characterize the genre of a newspaper article in particular. Among the linguistic features of social and political texts that distinguish it from other functional styles, the following can be distinguished:

1) A high degree of standardization of the means used: a large percentage of stable and clichéd expressions, various journalistic clichés, lexicalized metaphors, standard terms and names, etc. (This feature is primarily characteristic of news materials and reflects the desire of their authors to create the impression of absolute objectivity and impartiality).

Examples from the Russian-language press: Знаменательное событие; нежелательные последствия; в ходе рабочего визита; двустороннее соглашение.

Examples from the English press: Nuclear tension; UN Security Council; restricted information etc.

2) Expressiveness of language as a way of attracting the reader's attention, expressing attitude to the transmitted information, placing evaluative accents, etc.; the presence of evaluative epithets; direct appeals to the reader.

Examples from the Russian-language press: Искрометный ответ; эффект разорвавшейся бомбы.

Examples from the English press: His politeness was extraordinary (исключительной); the Government has decided to weather the storm of business opposition (утихомирить) etc.

3) Saturation with a wide variety of realities (social, political and cultural life), allusions (to literature, history, cinema, etc.) and quotes.

Examples from the Russian-language press: Всероссийская перепись населения; жители Замоскворечья; «хрущевские пятиэтажки».

Examples from the English press : «new universities»; «redbrick universities»; the Cuban missile crisis; the Suffragette movement; the «divide-and-rule» policy; «Business of America is business»; «What's in a name».

4) The use of colloquial, reduced, slang and profanity vocabulary.

Examples from the Russian-language press: Запахло сенсационным разгромом фаворита; «Поскольку на политиков мне искренне наплевать, скажу об обществе».

Examples from the English press: He was jetting off on a holiday and wanted an agreement before he hit the beach; Tony Blair was accused of running scared last night...; Tony Blair has again given us all the slip; he was quickly spotted by the passers-by, all of whom gave him the thumbs-up.

Some politically correct words have an equivalent in Russian language, but the number of such words is relatively small, for instance indigenous people (instead of natives) has an equivalent in Russian “исконное население”.

In some cases, translation uses partial matches, which, as a rule, are not a good fact of translation, i.e., not are constant dictionary matching. For instance: disabled/physically impaired/physically challenged people – люди с ограниченными возможностями; a single parent household – неполная семья; economically disadvantaged people – малообеспеченные люди.

It is important for a translator to realize that there are no particular issues when translating politically correct lexical structures from English into Russian, since many words that have undergone the process of euphemization in English do not have an offensive, derogatory connotation in Russian. For example: postman (letter carrier) has a neutral correspondence почтальон, nurse – медсестра, медбрат, nurses – медицинские работники среднего звена. Mankind, ranked by supporters of political correctness to politically incorrect words, also has a neutral language in Russian color matching to a word человечество.

But when translating from Russian into English, this aspect should constantly be in the field of view of the translator, especially in the case of words denoting professional and ethnicity or belonging to a particular social group. For example, using the word policeman instead of policewoman when it comes to female police officers, it can be perceived as outdated or disrespectful and offensive. When in America, doing business with Americans requires a greater degree of awareness of the use of politically correct vocabulary, and the golden rule for a translator is “When in Rome, do as the Romans do”.

Conclusion. So, in conclusion, we see that in most cases, when translating some political literature that we have, the necessary changes are made. Let us remind that the English sentence does not always correspond to the Russian one. Very often the structure of the Russian sentence is completely different from the English one. It has a different word order, parts of sentences, and quite often even the order of sentences differs [12]. In some cases, parts of speech expressed in English are translated into Russian using different parts of speech. You must remember that the concise way of expression in English cannot be used in Russian, and therefore we must “unpack” them in order to facilitate perception and understanding, for example, we must add some words or expressions or even whole sentences. However, some differences in the use of some

specific functions lead us to leave some elements unsaid when translating the whole. And all of these cases are explained by the grammatical transformations that we have just examined.

Information about authors:

Seidikenova Almash – candidate of philological sciences, professor, head of diplomatic translation department, faculty of international relations, al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan. <https://orcid.org/0000-0002-6122-808X>, e-mail: seydikenova781022@yandex.ru;

Bakitov Aitkali – candidate of philological sciences, associate professor of diplomatic translation department, faculty of international relations, al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan. <https://orcid.org/0000-0002-5461-7394>, e-mail: bakitov77aitkali@mail.ru;

Ayda Abirova – 2-year master student of translation studies, diplomatic translation department, faculty of international relations, al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan, <https://orcid.org/0000-0002-7286-0355>, email: aidaabirova99@gmail.com.

REFERENCES

- [1] Newmark P. (2005). *A Textbook of Translation*. London: Longman.
- [2] Šarčević S. (2000). *New Approach to Legal Translation*. London: Kluwer Law International. Private vs Public Nuisance Claims against Property Owners. Retrieved from AllLaw website: <http://www.alllaw.com/articles/nolo/personal-injury/private-public-nuisance-claims-propertyowners.html>
- [3] R.S. Ismagulova, M. Kale, A.K. Ozhikenova. News of the national academy of sciences of the Republic of Kazakhstan; Series of social and human sciences, 5(327) SEPTEMBER-OCTOBER 2019, pp.22 – 27, ISSN 2224-5294 <https://doi.org/10.32014/2019.2224-5294.158>.
- [4] Nida E. (1964). *Toward a Science of Translating*. Leiden: Brill.
- [5] Toury G. (1995) *Descriptive Translation Studies and Beyond*. Benjamins, Amsterdam, Philadelphia.
- [6] Hatim B. & Munday J. (2004). *Translation: An Advanced Resource Book*. Routledge: London and New York.
- [7] Vinay J.P. & J. Darbelnet. *Comparative Stylistics of French and English: A Methodology for Translation*.
- [8] Mona Baker (2011) *In Other Words: A Coursebook on Translation: 2nd edition*. Routledge, p. 207.
- [9] *The Craft of Translation*, John Biguenet & Rainer Schulte, The University of Chicago Press.
- [10] *Translation features*, Basnett-McGuire, New York Publishing house 1980.
- [11] *Translation difficulties*, T.R. Levitskaya & A.M. Fitterman, “International Relations” Publishing house, Moscow 1976.
- [12] A. Seidikenova, A. Bakitov, Y. Morugova, G. Zhantileuova, News of the national academy of sciences of the Republic of Kazakhstan; Series of social and human sciences, 4 (332) JULY – AUGUST 2020, pp.249 – 257. ISSN 2224-5294. <https://doi.org/10.32014/2020.2024-5294.126>.

CONTENTS

ECONOMICS

S.U. Abdibekov, G.G. Shinet, A.A. Kuralbayev ANALYSIS OF DEVELOPMENT AND SUPPORT OF ALTERNATIVES OF THE PERSONAL HUSBANDRIES ABROAD.....	6
G.R. Baytayeva, Zh.B. Kenzhin, M.B. Sultanova, G.M. Kappassova, A. Azimkhan SOME PROBLEMS OF STATE AND LOCAL GOVERNMENT IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	15
S.Kh. Beisembekova, M.R. Sikhimbayev, D.R. Sikhimbayeva PUBLIC ADMINISTRATION PRIORITIES OF SUBSOIL USE IN KAZAKHSTAN.....	21
A.T. Bekturova, L.M. Sembieva, A.M. Petrov THE PRACTICE OF APPLYING INTERNATIONAL STANDARDS OF AUDITING AND FINANCIAL REPORTING IN THE BANKING SECTOR IN KAZAKHSTAN.....	27
D. Jamshidi, R. Doszhan, A. Sabidullina NEW ISLAMIC FINTECH TRENDS: MALAYSIA AND CENTRAL ASIA.....	37
K.B. Kashkimbayeva, E. Orazbek IMPROVEMENT OF TAXATION OF INDIRECT TAXES IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	44
N.N. Nurmukhametov, A.A. Apysheva, A.B. Temirova DIGITAL TECHNOLOGIES IN ECONOMICS AND MANAGEMENT AS A STRATEGIC VECTOR OF KAZAKHSTAN'S DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF THE EAEU DIGITAL AGENDA.....	51
K.G. Sadvakassova, A.M. Nurgazina, A.Z. Nurmagambetova, G.E. Kassenova ANALYSIS OF FINANCIAL PERFORMANCE AND SUSTAINABILITY IN KAZAKHSTANI AVIATION INDUSTRY IN PANDEMIC.....	61
G.S. Mukina, S.Ch. Primbetova, D.Z. Aiguzhinova, S.K. Zhetpysbayev, N.K. Mashrapov PROBLEMS OF INFLUENCE OF SMALL BUSINESS DEVELOPMENT AND SIMPLIFIED TAXATION SYSTEM ON THE SOCIO-ECONOMIC POTENTIAL OF THE STATE.....	69
B.M. Tassybay, S.K. Tazhikenova, G.B. Alina, A.K. Zhussupova, Ewa Katarzyna Czech ANALYSIS OF STRATEGIC PROBLEMS IN PPP IN 2016-2021 IN KAZAKHSTAN.....	75
V. Shebanin, O. Dovgal, N. Potryvaieva, U. Andrusiv THE INFLUENCE OF ECONOMIC GROWTH ON THE DEVELOPMENT OF "ISLAND COUNTRIES".....	83
B. Shukurova, M. Kaiyrgaliyeva, Ch. Buharbaev, G. Aktailakova, G. Kerimbek WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF COST MANAGEMENT AT THE ENTERPRISE.....	90
PEDAGOGY	
R.T. Abdraimov, B.S. Ualikhanov, T.A. Turmambekov ORGANIZATION OF PROFESSIONALLY DIRECTED LABORATORY WORK IN THE SECTION "ELECTRODYNAMICS" IN THE SCHOOL PHYSICS COURSE.....	98
F.B. Babakhanov, Peter Ziak, Sh.S. Sultanbekov, A.E. Abuov, A.S. Jumabayeva QUALITY MANAGEMENT OF EDUCATION BASED ON INFORMATION TECHNOLOGY.....	106

M. Baimurat, R.Zh. Mukanova, O.S. Achkinadze, M.K. Yerkiyeva, T.A. Aubakirov TEACHING STUDENTS OF PEDAGOGICAL UNIVERSITIES METHODS OF TEACHING CHEMISTRY AT SCHOOL.....	112
O. Vasiuk, S. Vyhovska, E. Gulac, M. Malys, V. Shust YOUNG STUDENTS' PATRIOTISM FORMATION: ORGANIZATIONAL LEGAL AND SOCIO-PEDAGOGICAL ASPECTS.....	118
O.S. Zhubay, T.B. Ramazanov, A.B. Shormakova PRINCIPLES OF TEACHING THE GRAMMATICAL CONCEPT OF «VOICE» IN THE COGNITIVE ASPECT.....	125
A.E. Ismagulova, G.M. Rakisheva, A.K. Kalymova, R.L. Kalimzhanova SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL BASES OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN THE CONDITIONS OF MODERN EDUCATION.....	134
A.K. Kypshakbayeva, A.H. Davletova, B. Kashkhyrbay, B.K. Saktaganov, Y.T. Yergeshov IMPLEMENTATION OF AN INTEGRATED MODEL OF TEACHING COMPUTER SCIENCE AND ENGLISH IN MODERN CONDITIONS.....	140
G.S. Makharova, S.A. Nurzhanova, A.T. Akzholova LINGUODIDACTIC POTENTIAL OF USING AUTHENTIC MATERIALS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING.....	147
S.N. Ryskaliyev, A.B. Doshybekov, R.V. Kenzikeyev, T. Aliev, A. Tuxanbayev SCIENTIFIC PEDAGOGICAL ISSUES OF PHYSICAL CULTURE TEACHERS PROFESSIONAL TRAINING.....	154
A.Sapargaliyeva, D.YE. Muratbekova PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF SPEECH ACTIVITY IN CHILDREN OF YOUNG SCHOOL AGE.....	162
G. Seidalieva, L. Koishygulova, M. Sirotova., A. Beisekul, E. Cynthia FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE AND COGNITIVE INTEREST BASED ON MODERN TECHNOLOGIES.....	168
N.B. Seisekeyeva, J. Birova, Zh.N. Bissenbayeva, L.Sh. Aripbayeva, Sh. Tukhmarova NEW TRENDS OF COMMUNICATIVE COMPETENCE FORMATION IN FOREIGN LANGUAGE.....	173
G. Smagulova, B.U. Otegen TEACHING KAZAKH LITERATURE BASED ON VALUES IN SECONDARY SCHOOLS.....	179
O.V. Fomichova, V.D. Shynkaruk, T.O. Olefirenko, S.V. Kurbatov, Iev.V. Shulga STUDENT-TEACHER RELATIONSHIP AS A FACTOR AFFECTING BULLYING-VICTIMIZATION DEGREE AT SCHOOLS.....	187

PHILOLOGY

A. Amanbaeva, A. Fazylzhanova TERMS OF KAZAKH ETIQUETTE: THE FORMALITY OF TRADITIONAL PHRASES IN KAZAKH ETIQUETTE (BASED ON THE POETICS OF ZHYRAU).....	193
B.I. Nurdauletova RUSSIANISMS IN THE LANGUAGE OF KASHAGAN ZHYRAU KURZHIMANULY.....	200

A. Seidikenova, A. Bakitov, A. Abirova STRATEGIES FOR TRANSLATING OFFICIAL DOCUMENTS AND LEGAL TEXTS AND PROBLEMS THAT EMERGE IN THE PROCESS.....	209
--	-----

LAW

A. Akmamyk, D.N. Aitzhanova, M.S. Aidashev, A.T. Akhmadieva, G.K. Kenzhetaeva MARKET MECHANISMS FOR ENSURING FREE COMPETITION.....	216
--	-----

A.Yu. Nesterov PROCEDURAL FEATURES OF THE APPOINTMENT AND RELEASE FROM CRIMINAL PUNISHMENT OF MINORS: THE CRIMINAL PROCEDURAL ASPECT.....	221
--	-----

S.R. Semenov, N.S. Semenov DEVELOPMENT OF INFORMATION RELATIONS BASED ON ECONOMIC INTEGRATION IN THE EAEU.....	228
---	-----

HISTORY

B. Gainullinova ETHNO-DEMOGRAPHIC DEVELOPMENT OF CENTRAL KAZAKHSTAN IN 1926-1939.....	235
---	-----

M.K. Zhumangaliyev ON THE QUESTION OF THE ETYMOLOGY OF THE NAMES OF KIPCHAKS.....	245
---	-----

POLITICAL SCIENCE

B. Satershinov, A. Abdiramanova RELIGION IN KAZAKHSTAN: CONTINUITY IN THE POLITICS OF COLONIALISM AND SOVIETIZATION.....	252
---	-----

B. Seyidov, R. Mirzezade ACCESS STRATEGY OF AZERBAIJAN TOWARDS NEW CONTINENTS.....	261
--	-----

МАЗМҰНЫ

ЭКОНОМИКА

С.У. Абдибеков, Г.Ғ. Шінет, А.А. Құралбаев ШЕТЕЛДЕ ЖЕКЕ ҚОСАЛҚЫ ШАРУАШЫЛЫҚТЫҢ БАЛАМАЛАРЫ ДАМУЫТУ МЕН ҚОЛДАУДЫ САРАЛАУ.....	6
Г.Р. Байтаева, Ж.Б. Кенжин, М.Б. Султанова, Г.М. Каппасова, А. Азимхан МЕМЛЕКЕТТІК ЖӘНЕ ЖЕРГІЛІКТІ БАСҚАРУДЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	15
С.Х. Бейсембекова, М.Р. Сихимбаев, Д.Р. Сихимбаева ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУДЫ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУДІҢ БАСЫМДЫҚТАРЫ.....	21
А.Т. Бектурова, Л.М. Сембиева, А.М. Петров ҚАЗАҚСТАҢДА БАНК СЕКТОРЫНДАҒЫ АУДИТ ПЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАНДАРТТАРЫН ҚОЛДАНУ ТӘЖІРИБЕСІ.....	27
Д. Джамшиди, Р. Досжан, А. Сабидуллина ИСЛАМДЫҚ ФИНТЕХТІҢ ЖАҢА ТЕНДЕНЦИЯЛАРЫ: МАЛАЙЗИЯ ЖӘНЕ ОРТАЛЫҚ АЗИЯ.....	37
К.В. Кошкимбаева, Е. Оразбек ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ЖАНАМА САЛЫҚ АЛУ ЖҮЙЕСІН ЖЕТІЛДІРУ.....	44
Н.Н. Нұрмұхаметов, А.А. Апышева, А.Б. Темирова ЭКОНОМИКА МЕН БАСҚАРУДАҒЫ ЦИФРЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР ЕАЭО ЦИФРЛЫҚ КҮН ТӘРТІБІНІҢ КОНТЕКСИНДЕГІ ҚАЗАҚСТАННЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ ДАМУ ВЕКТОРЫ РЕТІНДЕ.....	51
К.Г. Садвакасова, А.М. Нургазина, А.З. Нурмагамбетова, Г.Е. Касенова ПАНДЕМИЯ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАЗАҚСТАННЫҢ АВИАЦИЯ САЛАСЫНЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ МЕН ТҰРАҚТЫЛЫҒЫН ТАЛДАУ.....	61
Г.С. Мукина, С.Ч. Примбетова, Д.З. Айгужинова, С.К. Жетпысбаев, Н.К. Машрапов ШАҒЫН БИЗНЕСТІҢ ДАМУЫ МЕН САЛЫҚ САЛУДЫҢ ЖЕҢІЛДЕТІЛГЕН ЖҮЙЕСІНІҢ МЕМЛЕКЕТТІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘЛЕУЕТІНЕ ӘСЕР ЕТУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	69
Б.М. Тасыбай, С.К. Тажикенова, Г.Б. Алина, А.К. Жунусова, Ева Чеш ҚАЗАҚСТАҢДАҒЫ 2016-2021 ЖЫЛДАРДАҒЫ МЖӘ САЛАСЫНДАҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ ПРОБЛЕМАЛАРДЫ ТАЛДАУ.....	75
В. Шебанин, О. Довгаль, Н. Разливаева, У. Андрусив "АРАЛ ЕЛДЕРІНІҢ" ДАМУЫНА ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУДІҢ ӘСЕРІ.....	83
Б.М. Шукурова, М.Г. Кайыргалиева, Ш.М. Бухарбаев, Г.Н. Актайлакова, Ғ.Е. Керімбек КӘСІПОРЫНДА ШЫҒЫНДАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ ЖОЛДАРЫ.....	90

ПЕДАГОГИКА

Р.Т. Абдраимов, Б.С. Уалиханова, Т.А. Турмамбеков МЕКТЕПТЕГІ ФИЗИКА КУРСЫНДА "ЭЛЕКТРОДИНАМИКА" БӨЛІМІ БОЙЫНША КӘСІБИ БАҒЫТТАЛҒАН ЗЕРТХАНАЛЫҚ ЖҰМЫСТАРДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ.....	98
---	----

Ф.Б. Бабаханов, Питер Жак, Ш.С. Султанбеков, Ә.Е. Әбуов, А.С. Джумабаева АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ НЕГІЗІНДЕ БІЛІМ БЕРУ САПАСЫН БАСҚАРУ.....	106
М. Баймұрат, Р.Ж. Муканова, О.С. Ачкинадзе, М.К. Еркибаева, Т.А. Аубакиров ПЕДАГОГИКАЛЫҚ БАҒЫТТАҒЫ ЖОО СТУДЕНТТЕРІНЕ МЕКТЕПТЕГІ ХИМИЯ ПӘНІНІҢ ӘДІСТЕМЕСІН ОҚЫТУ.....	112
О. Васюк, С. Выговская, Е. Гулак, М. Малыш, В. Шусть СТУДЕНТТЕРДІҢ ЖАСТАР ПАТРИОТИЗМІ: ҰЙЫМДАСТЫРУ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕР.....	118
О.С. Жұбай, Т.Б. Рамазанов, А.Б. Шормақова «ЕТІС» ГРАММАТИКАЛЫҚ КОНЦЕПТІСІН КОГНИТИВТІ АСПЕКТІДЕ ОҚЫТУДАҒЫ ҰСТАНЫМДАР.....	125
А.Е. Исмагулова, Г.М. Рақышева, А.Қ. Қалымова, Р.Л. Қалимжанова ҚАЗІРГІ БІЛІМ БЕРУ ЖАҒДАЙЫНДА БОЛАШАҚ МАМАНДАРДЫ КӘСІБИ ДАЯРЛАУДЫҢ ҒЫЛЫМИ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....	134
Қыпшақбаева А.Қ., Давлетова А.Х., Қашқынбай Б.Б., Сақтағанов Б.К., Ергешов Е.Т. ЗАМАНАУИ КЕЗЕҢДЕ ИНФОРМАТИКА ПӘНІН АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕ КІРІКТІРІП ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ.....	140
Махарова Г.С., Нуржанова С.А., Ақжолова А.Т. ШЕТ ТІЛІН ОҚЫТУДАҒЫ АУТЕНТТІК МАТЕРИАЛДАРДЫ ҚОЛДАНУДЫҢ ЛИНГВОДИДАКТИКАЛЫҚ ӘЛЕУЕТІ.....	147
С.Н. Рысқалиев, А.Б. Дошыбеков, Р.В. Кензиков, Т.Х. Алиев, А. Туксанбаев ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ МҰҒАЛІМДЕРІН КӘСІБИ ДАЯРЛАУДЫҢ ҒЫЛЫМИ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	154
А.Ж. Сапарғалиева, Д.Е. Муратбекова БАСТАУЫШ МЕКТЕП ЖАСЫНДАҒЫ БАЛАЛАРДЫҢ СӨЙЛЕУ БЕЛСЕНДІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШАРТТАРЫ.....	162
Г. Сейдалиева, Л. Қойшығұлова, М. Сиротова, А. Бейсекұл, Э. Синтия ҚАЗІРГІ ТЕХНОЛОГИЯЛАР НЕГІЗІНДЕ КОММУНИКАТИВТІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ПЕН ТАНЫМДЫҚ ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚТЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУ.....	168
Н.Б. Сейсекеева, Я. Бирова, Ж.Н. Бисенбаева, Л.Ш. Әріпбаева, Ш.К. Тухмарова ШЕТ ТІЛДЕ КОММУНИКАТИВТІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ЖАҢА БАҒЫТТАРЫ.....	173
Г.Н. Смағұлова, Б.Ү. Өтеген ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН МЕКТЕПТЕРДЕ ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІН ҚҰНДЫЛЫҚТАРҒА НЕГІЗДЕП ОҚЫТУ.....	179
Е.В. Фомичова, В.Д. Шинкарук, Т.О. Олефиренко, С.В. Курбатов, Е.В. Шульга ОҚУШЫ МЕН МҰҒАЛІМНІҢ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ МЕКТЕПТЕРДЕГІ ҚОРЛАУ МЕН ҚҰРБАН БОЛУ ДЕҢГЕЙІНЕ ӘСЕР ЕТЕТІН ФАКТОР РЕТІНДЕ.....	187

ФИЛОЛОГИЯ

А. Аманбаева, А. Фазылжанова

ҚАЗАҚ ЭТИКЕТІ ТЕРМИНДЕРІ: ҚАЗАҚ ЭТИКЕТІНДЕГІ ДӘСТҮРЛІ ТІРКЕСТЕРДІҢ
ФОРМУЛЬДЫЛЫҒЫ (ЖЫРАУЛАР ПОЭТИКАСЫ НЕГІЗІНДЕ).....193

Б.И. Нұрдәулетова

ҚАШАҒАН ЖЫРАУ КҮРЖІМАНҰЛЫ ТІЛІНДЕГІ РУСИЗМДЕР.....200

А. Сейдикенова, А. Бақытов, А. Абирова

РЕСМИ ҚҰЖАТТАР МЕН ЗАҢ САЛАСЫНДАҒЫ МӘТІНДЕРДІ АУДАРУДАҒЫ
СТРАТЕГИЯЛАР ЖӘНЕ АУДАРМА ҮДЕРІСІНДЕГІ КЕЗДЕСЕТІН ҚИЫНДЫҚТАР.....209

ҚҰҚЫҚТАНУ

А. Ақмамық, Д.Н. Айтжанова, М.С. Айдашев, А.Т. Ахмадиева, Г.К. Кенжетәева

ЕРКІН БӘСЕКЕЛЕСТІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ НАРЫҚТЫҚ ТЕТІКТЕРІ.....216

А.Ю. Нестеров

КӨМЕЛЕТТІК ЖАСҚА ТОЛМАҒАНДАРҒА ҚЫЛМЫСТЫҚ ЖАЗА ТАҒАЙЫНДАУДЫҢ ЖӘНЕ
БОСАТУДЫҢ ҮДЕРІСТІК ЕРЕКШЕЛІГІ: ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ АСПЕКТІСІ.....221

С.Р. Семенов, Н.С. Семенов

ЕАЭО-ДА ЭКОНОМИКАЛЫҚ ИНТЕГРАЦИЯҒА НЕГІЗДЕЛГЕН АҚПАРАТТЫҚ
ҚАТЫНАСТАРДЫ ДАМУЫ.....228

ТАРИХ

Б. Гайнуллинова

ОРТАЛЫҚ ҚАЗАҚСТАННЫҢ 1926-1939 ЖЫЛДАРДАҒЫ ЭТНО-ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ
ДАМУЫ.....235

М.Қ. Жұманғалиев

«ҚЫПШАҚ» АТАУЫНЫҢ ЭТИМОЛОГИЯСЫ ТУРАЛЫ МӘСЕЛЕГЕ.....245

САЯСАТТАНУ

Б. Сагершинов, А. Әбдіраманова

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ДІН: ОТАРЛАУ МЕН КЕҢЕСТЕНДІРУ САЯСАТЫНДАҒЫ
САБАҚТАСТЫҚ.....252

Б.М. Сейидов, Р. Мирзаде

ӘЗІРБАЙЖАННЫҢ ЖАҢА КОНТИНЕНТКЕ ҚОЛ ЖЕТКІЗУ СТРАТЕГИЯСЫ.....261

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

С.У. Абдибеков, Г.Ф. Шинет, А.А. Куралбаев АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ И ПОДДЕРЖКИ АЛЬТЕРНАТИВ ЛИЧНОГО ПОДСОБНОГО ХОЗЯЙСТВА ЗА РУБЕЖОМ.....	6
Г.Р. Байтаева, Ж.Б. Кенжин, М.Б. Султанова, Г.М. Каппасова, А. Азимхан НЕКОТОРЫЕ ПРОБЛЕМЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО И МЕСТНОГО УПРАВЛЕНИЯ.....	15
С.Х. Бейсембекова, М.Р. Сихимбаев, Д.Р. Сихимбаева ПРИОРИТЕТЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ НЕДРОПОЛЬЗОВАНИЕМ КАЗАХСТАНА.....	21
А.Т. Бектурова, Л.М. Сембиева, А.М. Петров ПРАКТИКА ПРИМЕНЕНИЯ В КАЗАХСТАНЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ АУДИТА И ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ В БАНКОВСКОМ СЕКТОРЕ.....	27
Д. Джамшиди, Р. Досжан, А. Сабидуллина НОВЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ИСЛАМСКОГО ФИНТЕХА: МАЛАЙЗИЯ И ЦЕНТРАЛЬНАЯ АЗИЯ.....	37
К.В. Кошкимбаева, Е. Оразбек СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ КОСВЕННЫХ НАЛОГОВ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	44
Н.Н. Нурмухаметов, А.А. Апышева, А.Б. Темирова ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ЭКОНОМИКЕ И УПРАВЛЕНИИ КАК СТРАТЕГИЧЕСКИЙ ВЕКТОР РАЗВИТИЯ КАЗАХСТАНА В КОНТЕКСТЕ ЦИФРОВОЙ ПОВЕСТКИ ЕАЭС.....	51
К.Г. Садвакасова, А.М. Нургазина, А.З. Нурмагамбетова, Г.Е. Касенова АНАЛИЗ ФИНАНСОВЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ И УСТОЙЧИВОСТИ АВИАЦИОННОЙ ОТРАСЛИ КАЗАХСТАНА В УСЛОВИЯХ ПАНДЕМИИ.....	61
Г.С. Мукина, С.Ч. Примбетова, Д.З. Айгужинова, С.К. Жетпысбаев, Н.К. Машрапов ПРОБЛЕМЫ ВЛИЯНИЯ РАЗВИТИЯ МАЛОГО БИЗНЕСА И УПРОЩЕННОЙ СИСТЕМЫ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ НА СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ ГОСУДАРСТВА.....	69
Б.М. Тасыбай, С.К. Тажикенова, Г.Б. Алина, А.К. Жунусова, Ева Чеш АНАЛИЗ СТРАТЕГИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ В СФЕРЕ ГЧП В 2016-2021 ГОДАХ В КАЗАХСТАНЕ.....	75
В. Шибанин, О. Довгаль, Н. Разлываева, У. Андрусив ВЛИЯНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА НА РАЗВИТИЕ «ОСТРОВНЫХ СТРАН».....	83
Б.М. Шукурова, М.Г. Кайыргалиева, Ш.М. Бухарбаев, Г.Н. Актайлакова, Г.Е. Керимбек ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ЗАТРАТАМИ НА ПРЕДПРИЯТИИ.....	90

ПЕДАГОГИКА

Р.Т. Абдраимов, Б.С. Уалиханова, Т.А. Турмамбеков ОРГАНИЗАЦИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНО НАПРАВЛЕННЫХ ЛАБОРАТОРНЫХ РАБОТ ПО РАЗДЕЛУ «ЭЛЕКТРОДИНАМИКА» ШКОЛЬНОГО КУРСА ФИЗИКИ.....	98
---	----

Ф.Б. Бабаханов, Питер Жак, Ш.С. Сұлтанбеков, А.Е. Абуов, А.С. Джумабаева УПРАВЛЕНИЕ КАЧЕСТВОМ ОБРАЗОВАНИЯ НА ОСНОВЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ.....	106
М. Баймурат, Р.Ж. Муканова, О.С. Ачкинадзе, М.К. Еркибаева, Т.А. Аубакиров ОБУЧЕНИЕ СТУДЕНТОВ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ВУЗОВ МЕТОДИКЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ХИМИИ В ШКОЛЕ.....	112
О. Васюк, С. Выговская, Е. Гулак, М. Малыш, В. Шусть ПАТРИОТИЗМ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ: ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫЕ И СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ.....	118
О.С. Жубай, Т.Б. Рамазанов, А.Б. Шормакова ПРИНЦИПЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ГРАММАТИЧЕСКОГО КОНЦЕПТА «ЗАЛОГА» В КОГНИТИВНОМ АСПЕКТЕ.....	125
А.Е. Исмагулова, Г.М. Ракишева, А.К. Калымова, Р.Л. Калимжанова НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ В УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	134
А.К. Кыпшакбаева, А.Х. Давлетова, Б.Б. Қашқынбай, Б.К. Сактаганов, Е.Т. Ергешов ВНЕДРЕНИЕ ИНТЕГРИРОВАННОЙ МОДЕЛИ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНФОРМАТИКИ И АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	140
Г.С. Махарова, С.А. Нуржанова, А.Т. Акжолова ЛИНГВОДИДАКТИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ АУТЕНТИЧНЫХ МАТЕРИАЛОВ В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ.....	147
С.Н. Рысқалиев, А.Б. Дошыбеков, Р.В. Кензиков, Т.Х. Алиев, А. Туксанбаев. НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ВОПРОСЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЕЙ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ.....	154
А.Ж. Сапаргалиева, Д.Е. Муратбекова ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ РЕЧЕВОЙ АКТИВНОСТИ У ДЕТЕЙ МЛАДШЕГО ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА.....	162
Г. Сейдалиева, Л. Койшигулова, М. Сиротова., А. Бейсекүл, Э. Синтия ФОРМИРОВАНИЕ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ И ПОЗНАВАТЕЛЬНОГО ИНТЕРЕСА НА ОСНОВЕ СОВРЕМЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ.....	168
Н.Б. Сейсекеева, Я. Бирова, Ж.Н. Бисенбаева, Л.Ш. Арипбаева, Ш.К. Тухмарова НОВЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ФОРМИРОВАНИЯ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ НА ИНОСТРАННОМ ЯЗЫКЕ.....	173
Г. Смагулова, Б.У. Отеген ОБУЧЕНИЕ КАЗАХСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ НА ОСНОВЕ ЦЕННОСТЕЙ В ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛАХ.....	179
Е.В. Фомичова, В.Д. Шинкарук, Т.О. Олефиренко, С.В. Курбатов, Е.В. Шульга ВЗАИМООТНОШЕНИЯ УЧЕНИКА И УЧИТЕЛЯ КАК ФАКТОР, ВЛИЯЮЩИЙ НА СТЕПЕНЬ БУЛЛИНГ-ВИКТИМИЗАЦИИ В ШКОЛАХ.....	187

ФИЛОЛОГИЯ

- А. Аманбаева, А. Фазылжанова**
ТЕРМИНЫ КАЗАХСКОГО ЭТИКЕТА: ФОРМУЛЬНОСТЬ ТРАДИЦИОННЫХ ВЫРАЖЕНИЙ
В КАЗАХСКОМ ЭТИКЕТЕ (НА ОСНОВЕ ПОЭТИКИ ЖЫРАУ).....193
- Б.И. Нурдаулетова**
РУСИЗМЫ В ЯЗЫКЕ КАШАГАН ЖЫРАУ КУРЖИМАНУЛЫ.....200
- А. Сейдикенова, А. Бақытов, А. Абирова**
СТРАТЕГИИ ПЕРЕВОДА ОФИЦИАЛЬНЫХ ДОКУМЕНТОВ И ЮРИДИЧЕСКИХ ТЕКСТОВ
И ВОЗНИКАЮЩИЕ ПРОБЛЕМЫ ПРИ ПРОЦЕССЕ ПЕРЕВОДА.....209

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

- А. Акмамык, Д.Н. Айтжанова, М.С. Айдашев, А.Т. Ахмадиева, Г.К. Кенжетева**
РЫНОЧНЫЕ МЕХАНИЗМЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ СВОБОДНОЙ КОНКУРЕНЦИИ.....216
- А.Ю. Нестеров**
ПРОЦЕССУАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ НАЗНАЧЕНИЯ И ОСВОБОЖДЕНИЯ ОТ УГОЛОВНОГО
НАКАЗАНИЯ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ: УГОЛОВНО-ПРОЦЕССУАЛЬНЫЙ АСПЕКТ.....221
- С.Р. Семенов, Н.С. Семенов**
РАЗВИТИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ОТНОШЕНИЙ НА ОСНОВЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ
ИНТЕГРАЦИИ В ЕАЭС.....228

ИСТОРИЯ

- Б. Гайнуллинова**
ЭТНО-ДЕМОГРАФИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ ЦЕНТРАЛЬНОГО КАЗАХСТАНА
В 1926-1939 ГОДЫ.....235
- М.К. Жумангалиев**
К ВОПРОСУ ОБ ЭТИМОЛОГИИ НАЗВАНИЙ КЫПЧАКОВ.....245

ПОЛИТОЛОГИЯ

- Б. Сатершинов, А. Абдираманова**
РЕЛИГИЯ В КАЗАХСТАНЕ: ПРЕЕМСТВЕННОСТЬ В ПОЛИТИКЕ КОЛОНИАЛИЗМА
И СОВЕТИЗАЦИИ.....252
- Б.М. Сеидов, Р.Р. Мирзаде**
СТРАТЕГИЯ ДОСТУПА АЗЕРБАЙДЖАНА К НОВЫМ КОНТИНЕНТАМ.....261

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www: nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *М.С. Ахметова, А. Ботанқызы, Р.Ж. Мрзабаева, Д.С. Аленов*

Верстка на компьютере *Г.Д. Жадырановой*

Подписано в печать 10.02.2022.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

17,5 п.л. Тираж 300. Заказ 1.